

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

І Н С Т Р У К Ц І Я

№ 38

**з охорони праці
при виконанні малярно-штукатурних робіт**

м. Суми

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказ ректора
від 18.01.2024 р.
№ 0034-І

І Н С Т Р У К Ц І Я № 38

З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ ВИКОНАННІ МАЛЯРНО-ШТУКАТУРНИХ РОБІТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дія інструкції поширюється на працівників, які виконують малярно-штукатурні роботи на об'єктах університету.

1.2. До виконання малярно-штукатурних робіт допускаються працівники (далі – маляри), які пройшли медичний огляд, вступний та первинний інструктажі з питань охорони праці та пожежної безпеки, а також навчання безпечним методам ведення таких робіт.

До роботи з токсичними барвниками допускаються особи віком не молодше 18 років.

1.3. Маляри повинні один раз на 3 місяці проходити повторні інструктажі з питань охорони праці, а при виконанні разових робіт, безпосередньо не пов'язаних із посадовими обов'язками або обов'язками за спеціальністю, – цільовий інструктаж відповідно до характеру виконуваної роботи.

1.4. Один раз на рік маляри повинні проходити перевірку знань відповідних нормативних актів з охорони праці та пожежної безпеки.

1.5. Кожен маляр під час виконання своїх трудових обов'язків повинен:

- виконувати тільки ту роботу, яка передбачена робочими інструкціями або доручена йому керівником;
- дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку;
- знати будову та принцип роботи обладнання, яке використовується;
- дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території університету;
- знати і виконувати вимоги правил пожежної безпеки, знати місця знаходження первинних засобів пожежогасіння та уміти ними користуватися;
- знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, вимоги санітарно-гігієнічних норм і правил, вміти надавати домедичну допомогу;
- користуватися передбаченими засобами колективного та індивідуального захисту.

1.6. При залученні працівників до виконання робіт, пов'язаних з підняттям на висоту 1,3 м і вище, вони повинні попередньо пройти медичний огляд та спеціальне навчання з безпечного виконання робіт на висоті.

1.7. При виконанні робіт на висоті робочі місця повинні бути забезпечені випробуваними інвентарними пристроями і пристосуваннями (риштування, помости, драбини тощо), виготовленими за типовими проектами і встановленими згідно з планом виконання робіт.

1.8. Засоби підмоцнення, що застосовуються при виконанні малярних робіт в місцях, під якими проводяться інші роботи або є прохід, повинні мати настили без зазорів.

1.9. У місцях застосування нітрофарб та інших лакофарбових матеріалів і речовин, що утворюють вибухонебезпечну пару, забороняється проведення робіт із застосуванням вогню або робіт, під час яких можливе виникання іскор. Електроенергія в таких місцях повинна бути відключена.

1.10. Порожню тару з-під розчинників і лакофарбових матеріалів слід негайно прибирати з робочого місця в спеціально відведене для її зберігання місце.

1.11. Лакофарбові матеріали слід зберігати наступним чином:

– олійні фарби, лакофарбові матеріали – в окремому вогнестійкому приміщенні з вентиляцією;

– клеї – в герметично закритій тарі на відстані не менше 2 м від систем опалення;

– розчини кислот – в щільно закритих скляних бутлях у плетених кошиках, що встановлюються на підлозі в один ряд.

1.12. Основними шкідливими та небезпечними виробничими факторами, які за певних обставин можуть призвести до травматизму чи професійних захворювань, є такі:

– підвищена напруга електричної мережі;

– шкідливі хімічні речовини;

– підвищена або знижена температура повітря;

– падіння працівника з висоти або предметів на працівника.

1.13. Працівник безоплатно забезпечується спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту (ЗІЗ) відповідно до діючих Типових галузевих норм чи норм, передбачених Колективним договором.

1.14. Працівник має право відмовитися від роботи, якщо умови її виконання створюють загрозу його здоров'ю або життю чи суперечать вимогам нормативних актів з охорони праці.

1.15. За порушення вимог цієї інструкції працівник несе адміністративну, дисциплінарну та карну відповідальність згідно діючого законодавства України.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Працівник перед початком роботи повинен:

– одягнути та привести до ладу передбачений для виконання роботи спецодяг, спецвзуття та ЗІЗ;

– отримати завдання у керівника робіт;

– оглянути і підготувати робоче місце та підходи до нього у відповідності з вимогами безпеки, прибрати всі зайві предмети, не захаращуючи при цьому прохід, перевірити стан підлоги на робочому місці (мокру або слизьку підлогу протерти);

– оглянути інструмент, інвентар, пристосування та перевірити їх справність;

– перевірити надійність настилів риштувань, помостів, пересувних столиків, драбин тощо;

– розташувати інструменти на робочому місці з максимальною зручністю для користування, не допускати в робочій зоні наявності непотрібних предметів; при цьому інструмент на робочому місці необхідно розміщувати так, щоб запобігти його скочуванню або падінню;

– переконатися в достатній освітленості робочого місця; якщо освітленість робочого місця недостатня або несправні освітлювальні пристрої, доповісти про це безпосередньому керівнику для вжиття відповідних заходів і до роботи не приступати.

2.2. При виявленні загрози безпечному проведенню роботи, необхідно доповісти про це безпосередньому керівнику і до роботи не приступати. Дозволяється приступати до роботи тільки після усунення виявлених недоліків.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

3.1. Маляр під час роботи повинен бути уважним, не відволікатися та не відволікати інших.

3.2. Малярні суміші слід готувати, як правило, централізовано. Для їх приготування слід використовувати приміщення, обладнані вентиляцією, яка не допускає перевищення рівня допустимих концентрацій шкідливих речовин в повітрі робочої зони. Приміщення повинно бути забезпечене нешкідливими миючими засобами і теплою водою. У приміщеннях, де проводиться приготування фарб, одночасно повинно перебувати не менше двох осіб.

3.3. Не допускається готувати малярні суміші з порушенням вимог інструкції заводу-виробника фарби.

3.4. Забороняється виконувати малярні роботи на неогороджених робочих місцях, розташованих на висоті більше 1,3 м над землею або перекриттями без встановлених належним чином риштувань або помостів, а також в неосвітлених місцях.

3.5. При виконанні робіт на висоті, щоб уникнути падіння, не допускається відхиляти корпус тіла за габарити сходів або робочого майданчика.

3.6. Не допускається перевантажувати робочий майданчик (драбину або драбинку) навантаженням вище норми, розрахованої для даного майданчика (драбини або драбинки).

3.7. Укладені на висоті матеріали та інструмент необхідно надійно встановлювати і закріплювати, щоб виключити їх падіння. Інструмент який в даний момент не використовується, необхідно зберігати в переносному інструментальному ящику, а матеріали зберігати в закритій металевій тарі.

3.8. При недоцільності встановлення риштувань маляр під час роботи повинен користуватися випробуваним запобіжним поясом. Місце кріплення карабіна повинно вказуватися керівником робіт.

3.9. Забороняється виконувати зовнішні малярні роботи на риштуваннях під час грози, ожеледі, туману, вітру силою 15 м/с і більше.

3.10. Малярі, що працюють один над одним, не повинні розташовуватися на одній вертикалі або перебувати в місцях можливого падіння предметів. Забороняється виконувати малярні роботи на декількох ярусах по одній вертикалі без проміжних захисних настилів.

3.11. Настили риштувань, помостів, драбин під час роботи і після її закінчення необхідно очищати від будівельного сміття.

3.12. При виконанні малярних робіт на сходових маршах слід використовувати спеціальні підмостки, у яких опори мають різну висоту, чи висувні стійки, установлені на сходи.

3.13. Для виконання дрібних малярних робіт необхідно застосовувати переносні або розсувні драбини з врізаними сходинками. Нижні кінці драбин повинні мати гострі металеві наконечники при установці їх на дерев'яну підлогу та гумові – на бетонну. Забороняється спирати драбини на віконні рами.

3.14. Забороняється використовувати для підмошування випадкові предмети.

3.15. Всі внутрішні малярні роботи необхідно виконувати тільки при відчинених вікнах або ввімкненій примусовій вентиляції. У приміщеннях, які щойно пофарбовані олійними фарбами або нітрофарбою, забороняється знаходитися більше 4 годин.

3.16. Забороняється наносити фарби, емалі та ґрунтовку, до складу яких входять свинцеві сполуки, шляхом пульверизації.

3.17. При видаленні старої масляної фарби хімічним способом слід користуватися шпателем з довгою рукояткою. Зняту фарбу необхідно збирати в металевий ящик і прибирати з робочого місця.

3.18. Прошпакльовані поверхні слід зачищати за допомогою шматка пемзи або наждаком, затиснутим в спеціальному пристосуванні.

3.19. Тару з вибухонебезпечними матеріалами (лаки, нітрофарби тощо) допускається відкривати тільки інструментом, який не утворює іскор, а під час перерв у роботі її необхідно закривати пробками або кришками.

3.20. При проведенні очищення поверхні від іржі, окалини, старої фарби, а також при шліфовці зашпакльованої поверхні необхідно використовувати протипилові респіратори, а для захисту очей обов'язково користуватися захисними окулярами.

3.21. Малярю забороняється:

- застосовувати бензол як розчинник;
- зберігати лакофарбові матеріали на робочому місці в кількості, що перевищує змінну потребу;
- зберігати порожню тару з-під лакофарбових матеріалів на робочому місці;
- мити руки і прати спецодяг розчинниками;

- готувати малярні суміші і проводити роботи в приміщеннях, де немає вентиляції і де виконуються роботи, пов'язані з нагріванням виробів і іскроутворенням (зварювання, шліфування абразивними кругами тощо);
- палити на робочому місці, підходити з відкритим вогнем до легкозаймистих рідин і матеріалів;
- зберігати продукти харчування і приймати їжу на робочому місці;
- застосовувати лакофарбові матеріали та розчинники невідомого складу, замінювати менш токсичні розчинники більш токсичними.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 4.1. Привести робоче місце в належний стан.
- 4.2. Робочий інструмент, обладнання і пристосування очистити і промити від залишків лакофарбових матеріалів. Прибрати їх у відведене для зберігання місце.
- 4.3. Зняти спеціальний одяг, спецвзуття, інші ЗІЗ та помістити їх до місця зберігання.
- 4.4. Вимити руки, обличчя, при необхідності прийняти душ, переодягнутися у чистий одяг.
- 4.5. Доповісти керівнику про виявлені під час роботи недоліки.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

- 5.1. В процесі роботи можуть виникнути наступні аварійні ситуації:
 - загоряння обладнання або матеріалів, виникнення пожежі;
 - пошкодження ізоляції електрообладнання, виникнення напруги дотику та крокової напруги;
 - обвал стіни будівлі, перегородок, перекриттів, риштувань або настилів тощо.
 - дія природних факторів або явищ (підвищена або знижена температури, снігопад, гроза тощо).
- 5.2. У разі виникнення аварійної ситуації необхідно:
 - обгородити небезпечну зону і не допускати в неї сторонніх осіб; якщо обстановка не загрожує життю і здоров'ю працівників і не повинна призвести до більш тяжких наслідків, необхідно її зберегти такою, якою вона була на момент настання події, для проведення розслідування;
 - при пожежі приступити до її ліквідації; якщо погасити пожежу своїми силами неможливо, викликати пожежну команду;
 - повідомити про те, що сталося, керівника робіт.
- 5.3. У разі настання нещасного випадку:
 - негайно звільнити потерпілого від дії вражаючого фактору;
 - перенести його в безпечне місце;
 - визначити стан потерпілого, при необхідності надати йому домедичну допомогу, а у тяжких випадках викликати екстрену медичну допомогу.
- 5.4. При ліквідації аварійної ситуації виконувати вказівки керівника робіт.

Склав:

Начальник відділу організації будівельних робіт

Іван МУРАЙ

Узгоджено:

Начальник відділу охорони праці

Олег КОМІСАР

В.о. начальника юридичного відділу

Наталія ЗАЇКА